

Parlament České republiky Kancelář předsedy Poslanecká sněmovna	
Datum:	17-08-2012
Č.j.	6 9930/12

Předseda vlády České republiky
Petr NEČAS

V Praze dne 16. srpna 2012

Čj.: 10670/2012 - KPV

Vážený pane poslanče,

k Vaší písemné interpelaci ve věci *zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi* se mě ptáte, zda mi nepřipadá troufalé rozhodnout o majetkovém transferu s 30letým závazkem vyplácení miliardové částky, a zda je normální, že jsme se, jako volení zástupci lidu, nezeptali lidu, zda s tím souhlasí, a zda mi to přijde spravedlivé.

V úvodu své interpelace jste zmínil zákon o půdě z roku 1991, ve kterém se objevil blokační paragraf na církevní majetek s přímým poukazem na přijetí prováděcích zákonů, které však nebyly dodnes přijaty. Proto byl připraven návrh zákona, který závazek daný v 90. letech naplňuje. Celospolečenská diskuse na toto téma probíhá už od této doby, tedy plných dvacet let. Výsledkem je unikátní dohoda státu a 17 církví a náboženských společností. Vlády ČSSD přitom promeškaly příležitost napravit tyto křivdy totalitního režimu. Mimochodem, nechci sociální demokracii v souvislosti s její aktuální kampaní podezírat, že ve skutečnosti jí o žádné narovnání vztahu státu a církví nejde a nikdy nešlo.

Navrhovaným zákonem dochází k vypořádání historického církevního majetku, a to tam, kde je to možné naturální formou a tam, kde to možné není (majetek obcí, krajů, fyzických a právnických osob), je vyplácena finanční kompenzace. Návrh zároveň reaguje na skutečnost, že oproti restituentům z 90. let, církve čekají na vrácení svého majetku dalších 20 let. I proto jsou používány tržní ceny a nikoli úřední ceny z roku 1991. Přitom se na rozdíl od úpravy v zákoně o půdě církvím neposkytují náhrady za znehodnocení majetku, za živý a mrtvý inventář a za původní trvalé porosty.

Účelem navrhovaného zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi je nejen majetkové vyrovnání, ale i obnovení

ekonomické nezávislosti církví a náboženských společností na státu. Je v zájmu státu i občanů České republiky, aby církve a náboženské společnosti nebyly závislé na státním rozpočtu, tzn., aby byl zákon schválen a nabyl účinnosti k 1. lednu 2013, jak je navrhováno. Zároveň tím dojde k odblokování rozvoje více než 1200 měst a obcí, což jistě není zanedbatelný argument.

Finanční dopady vyrovnání zavazují státní rozpočet na dobu 30 let, ale současně je třeba vzít v úvahu, že ročně se jedná o výdaj ve výši 0,1 procenta státního rozpočtu. Neschválením navrženého zákona se dořešení otázky vyrovnání opět oddálí a celková výše finančních prostředků poskytovaných církvím a náboženským společnostem ze státního rozpočtu se bude neustále navyšovat. Chci zdůraznit, že další odkládání nápravy majetkových křivd spáchaných komunistickým režimem církvím a náboženským společnostem představuje nejen zátěž pro státní rozpočet, ale v neposlední řadě také újmu pro obce a další dotčené subjekty. V příloze Vám proto posílám v bodech hlavní důvody, které nás vedly k přijetí tohoto zákona.

Závěrem bych chtěl znovu zdůraznit, že zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi je velmi důležitý, jelikož řeší dlouhodobě neřešený problém majetkové křivdy na církvích a náboženských společnostech spáchané komunistickým režimem po 25. únoru 1948.

S úctou

Vážený pan

Ing. Miroslav V á ň a

poslanec Poslanecké sněmovny

Parlamentu ČR

P r a h a

Příloha: Důvody majetkového vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi

1. Česká republika je poslední zemí bývalého východního bloku, která problematiku církevních restitucí ještě nevyřešila. Všechny tyto státy již restituci církevního majetku provedly, a to dokonce i země, které jinak obecné restituční principy neuplatnily, nebo je uplatnily jen ve velmi omezené míře.
2. Majetek církví a náboženských společností státu historicky nikdy nepatřil. Rozhodně proto není pravda, že by stát majetek církvím dával.
3. Rozhodnutí o vrácení majetku bylo učiněno již na začátku 90. let. V roce 1991 byl do zákona o půdě přidán blokační paragraf na církevní majetek s přímým poukazem na přijetí prováděcích zákonů. Ty však nebyly do dnešních dnů přijaty.
4. Restituce jsou předpokladem pro financování církví nezávisle na státu, který doposud platí veškeré mzdy duchovních. Na chod církví a platy duchovních vydá stát ročně téměř 1,5 miliardy korun.
5. Další navyšování plateb ze státního rozpočtu by znamenalo i další vyplácení podpory církvím a náboženským společnostem a úhrad na platy duchovních, jejichž počet přitom stále roste.
6. Očekává se registrace dalších nových církví či náboženských společností, které vznikly podle nového zákona o církvích. V roce 2014 naplní podmínky pro svou registraci, která jim umožní čerpat podporu státu. Pokud by stát přikročil k vyrovnání později, musel by do tohoto procesu zahrnout i tyto nově vzniklé církve.
7. Zkušenosti ze zahraničí ukazují, že církve s navráceným majetkem hospodaří dobře, lépe než stát. Ostatně v jejich zájmu je dobré a dlouhodobé hospodaření rozhodně více než u úředníků a politiků.
8. Církvím se bude vracet výhradně státní majetek, restituce se netýkají majetku obcí ani krajů a majetku ve vlastnictví jiných osob než státu.
9. Církev se může z vlastních zdrojů efektivněji postarat o památkově chráněný majetek, který podléhá řadě pravidel. Památky tedy budou dobře spravovány, aniž by na ně stát přispíval.
10. Nyní mají církve kvůli nedostatku peněz ze státních příspěvků často problémy udržovat současný majetek. Nezávislost církví a náboženských společností na státu má nastolit nové možnosti při vlastním hospodaření.

11. Restituce přinesou prospěch řadě obcí. Církevní majetek nacházející se na jejich území je doposud blokován zákonem o půdě a často je ve velmi zchátralém stavu.
12. Na blokových pozemcích se nesmí stavět. V některých městech a obcích se tím komplikuje rozvoj nebo stavba nových domů a bytů. Často přitom nemusí jít ani o celé velké pozemky, stačí, pokud si v místě plánované výstavby nárokuje církev jen několik metrů čtverečních.
13. Kvůli odkladům restitucí má podnik Lesy ČR blokováno 185 tisíc hektarů lesů, což představuje celých 14 procent celkové rozlohy jeho pozemků. Vedle lesů se blokace týká také asi 700 stavebních objektů. Obce takové objekty nesmějí dle vlastního uvážení využívat, a to ani v případě dobročinných účelů.
14. Na místě navrácených chátrajících budov budou moci vznikat například hospice či jiná sociální zařízení tradičně provozovaná církvemi. Tato činnost církví má pozitivní dopady do státního rozpočtu. Hlavním limitem těchto aktivit jsou právě omezené zdroje, které jsou v současnosti státem církvím přidělovány.
15. Oprávněnost církevních nároků opakovaně potvrdil i Ústavní soud. Hrozí tak vydávání majetku na základě žalob. Očekávatelná soudní řízení by znamenala pro stát další vysoké náklady.
16. Církevní restituce by později probíhaly ve větším rozsahu, než jaký je aktuálně na stole. To s sebou ale nese riziko následných žalob měst a krajů na stát a žádostí o náhradu.
17. Každý rok odkladu by znamenal další ztráty pro rozvoj blokových obcí, na jejichž území se církevní majetek nachází.
18. Fiskální cíle České republiky majtkové vyrovnání neohrozí, nedojde ani ke zhoršení platební schopnosti státu či zhoršení ratingu. Fiskální výhled ČR se započtením 59 miliard korun do deficitu veřejných financí již počítá. Evropské instituce k této jednorázové formální změně, která beztak musí být provedena, nebudou přihlížet.
19. V případě nepřijetí zákona hrozí pokles kredibility České republiky v oblasti dodržování práva. To by se mohlo projevit například prostřednictvím vyšších úroků z dluhu.
20. Vyplácení finanční náhrady za nevrácený majetek nelze navázat na momentální ekonomický růst. Vývoj ekonomiky nelze předvídat. Finanční vyrovnání by se mohlo protáhnout na neurčito a ještě více zatížit státní rozpočet.